

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ
Δράση Ενημέρωσης και Επαγρύπνησης Saferinternet.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Τα ισχυρά και τα αδύνατα σημεία των προγραμμάτων γονικού ελέγχου

26 δημοφιλή εργαλεία γονικού ελέγχου για προσωπικούς υπολογιστές, 3 για κονσόλες παιχνιδιών και 2 για κινητά τηλέφωνα ελέγχθηκαν από το πρόγραμμα *SIP-BENCH «Συγκριτική αξιολόγηση των εργαλείων γονικού ελέγχου για τη διαδικτυακή προστασία των παιδιών»* που χρηματοδοτείται από το 2006 από το πρόγραμμα Saferinternet της Ε.Ε, με στόχο να παρέχουν στους γονείς αντικειμενική εικόνα σχετικά με το αποτελεσματικότερο λογισμικό για τα παιδιά τους.

Τα εργαλεία που περιλαμβάνονται στην πρόσφατη μελέτη αναλύθηκαν με ρυθμίσεις για δύο ηλικιακές ομάδες, αφενός 10 ετών και νεότεροι και, αφετέρου, 11 ετών και άνω, στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, ιταλική, πολωνική και ισπανική γλώσσα, μεταξύ Σεπτεμβρίου και Οκτωβρίου 2010. Τα εργαλεία ελέγχθηκαν σύμφωνα με 4 κριτήρια:

- **Λειτουργικότητα:** είναι το εργαλείο συμβατό με τα λειτουργικά συστήματα (π.χ. Windows, Linux, Mac OS); Μπορεί να φιλτράρει περιεχόμενο ιστοσελίδων σύμφωνα με λέξεις-κλειδιά, θέματα, διευθύνσεις URL; Μπορεί να εμποδίσει ή να ελέγξει την πρόσβαση στο Διαδίκτυο, τα ηλεκτρονικά μηνύματα, τη διαδικτυακή συζήτηση, εργαλεία άμεσων μηνυμάτων;
- **Ασφάλεια:** μπορεί το εργαλείο να απενεργοποιηθεί εύκολα ή να παρακαμφθεί από τεχνολογικά ειδήμονες νέους;
- **Αποτελεσματικότητα:** μπορεί το εργαλείο να μπλοκάρει πλήρως ιστότοπους με περιεχόμενο ακατάλληλο για παιδιά ή συνεχίζει να παραμένει δυνατή η πρόσβαση στους εν λόγω ιστότοπους; Μήπως μπλοκάρει ταυτόχρονα και καλό περιεχόμενο για παιδιά; Είναι διαθέσιμο σε γλώσσες που κατέχουν οι χρήστες; Μπορεί να φιλτράρει σωστά τα ιστολόγια, τα φόρουμ και τους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης;
- **Χρηστικότητα:** Μπορούν τόσο αρχάριοι όσο και προχωρημένοι χρήστες να εγκαταστήσουν το εργαλείο στον υπολογιστή τους; Είναι πολύπλοκη η διαδικασία εγκατάστασης; Είναι εύκολο για το γονέα και το παιδί να αντιληφθούν ότι κάποιος ιστότοπος έχει μπλοκαριστεί;

Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι το 84% των προγραμμάτων λογισμικού που ελέγχθηκαν επιτρέπουν στους γονείς να αποκλείουν την πρόσβαση σε ορισμένες ιστοσελίδες, είναι όμως λιγότερο αποτελεσματικά στο φιλτράρισμα του αποκαλούμενου περιεχομένου web 2.0, όπως π.χ. ιστότοποι κοινωνικής δικτύωσης ή ιστολόγια.

Επιπλέον, λίγα μόνο προϊόντα στην αγορά είναι σε θέση να φιλτράρουν το περιεχόμενο ιστοσελίδων στις οποίες η πρόσβαση γίνεται από κινητά τηλέφωνα ή από κονσόλες παιχνιδιών, σε μια εποχή που - στην Ευρώπη - ένα παιδί στα τέσσερα χρησιμοποιεί αυτόν τον τρόπο για σύνδεση με το Διαδίκτυο.

Στη μελέτη διαπιστώνεται επίσης ότι το υπάρχον λογισμικό είναι κατάλληλο για φιλτράρισμα διαδικτυακού περιεχομένου για ενήλικες, αλλά ότι **παραμένει πιθανότητα τουλάχιστον 20%** να μπορέσουν να περάσουν μέσα από τα φίλτρα τους ιστοσελίδες ακατάλληλες για παιδιά και ιδίως εκείνες που ενθαρρύνουν τους νέους να βλάψουν τον εαυτό τους (δικτυακοί τόποι που προωθούν την ανορεξία, την αυτοκτονία ή τον αυτοακρωτηριασμό). Ταυτόχρονα, μπλοκάρονται άλλοι ιστότοποι που περιλαμβάνουν περιεχόμενο ειδικά προορισμένο για παιδιά. Λίγα μόνο εργαλεία έχουν τη δυνατότητα να φιλτράρουν περιεχόμενο web 2.0 (όπως οι ιστότοποι κοινωνικής δικτύωσης, τα φόρουμ και τα ιστολόγια), να μπλοκάρουν τα άμεσα μηνύματα ή πρωτόκολλα διαδικτυακής συζήτησης ή να φιλτράρουν καταλόγους επαφών.

Όσον αφορά τους γονικούς ελέγχους για έξυπνα τηλέφωνα και κονσόλες παιχνιδιών, δεν είναι όλα τα προϊόντα στην αγορά σε θέση να φιλτράρουν το περιεχόμενο ιστοσελίδων, μολονότι το 31% των παιδιών στην Ευρώπη έχουν πρόσβαση στο Διαδίκτυο μέσω του κινητού τηλεφώνου τους, ενώ το 26% μέσω κονσόλας παιχνιδιών.

Η πλέον διαδεδομένη γλώσσα των εργαλείων γονικού ελέγχου είναι η αγγλική, ενώ είναι περιορισμένη η επιλογή εργαλείων σε άλλες γλώσσες.

Σε σχέση με την παραπάνω μελέτη, είναι δε ιδιαίτερα ενδιαφέρον το γεγονός, ότι μόλις το ένα τέταρτο των γονέων στην Ε.Ε. χρησιμοποιούν λογισμικό γονικού ελέγχου για να παρακολουθούν, να ελέγχουν ή να φιλτράρουν τη διαδικτυακή δραστηριότητα των παιδιών τους, όπως καταγράφει η πρόσφατη έρευνα του έργου EUKidsOnline¹, επίσης υπό το πρόγραμμα Saferinternet της Ε.Ε.

Πιο συγκεκριμένα, 28% των γονέων μπλοκάρουν ή φιλτράρουν ιστοσελίδα και 24% ελέγχουν τους ιστότοπους που επισκέπτονται τα παιδιά. Παρατηρείται, ωστόσο, σημαντική διαφορά μεταξύ των κρατών μελών, από 54% στο Ηνωμένο Βασίλειο έως 9% στη Ρουμανία. Η Ελλάδα βρίσκεται κοντά στο μέσο όρο της Ε.Ε. με 24%.

Εκτός από τη χρήση του γονικού ελέγχου, το 70% των γονέων που ρωτήθηκαν στην έρευνα EUKidsOnline δήλωσαν ότι ρωτούν τα παιδιά για τη δραστηριότητά τους στο Διαδίκτυο. Το 58% των γονέων υποστηρίζουν ότι μένουν δίπλα τα παιδιά τους όταν αυτά χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο. Πάνω από τους μισούς γονείς έχουν επίσης προχωρήσει σε θετικές ενέργειες, όπως να υποδείξουν τρόπους συμπεριφοράς σε άλλους με τους οποίους βρίσκονται σε απευθείας σύνδεση (56%) και να αναφερθούν σε πράγματα που μπορεί να ενοχλήσουν τα παιδιά (52%).

Στο πλαίσιο του προγράμματος της Ε.Ε. για ασφαλέστερη χρήση του Διαδικτύου, η Επιτροπή θα συνεχίσει να χρηματοδοτεί την εξέταση λογισμικού γονικού ελέγχου κάθε 6 μήνες, έως το τέλος του 2012, και θα παρακολουθεί την πρόοδο.

Στη διεύθυνση www.yprt.eu/sip διατίθεται βάση δεδομένων, όπου οι γονείς μπορούν να αναζητήσουν το πλέον κατάλληλο εργαλείο γονικού ελέγχου για τις ανάγκες τους.

Η πλήρης έκθεση του προγράμματος για ασφαλέστερη χρήση του Διαδικτύου, με τίτλο «SIP-BENCH II: συγκριτική αξιολόγηση των εργαλείων γονικού ελέγχου για τη διαδικτυακή προστασία των παιδιών» είναι διαθέσιμη στην διεύθυνση:

http://ec.europa.eu/information_society/activities/sip/projects/filter_label/sip_bench2/index_en.htm

¹ Η έρευνα EUKidsOnline διεξήχθη σε 25 χώρες με συμμετοχή περισσότερων από 25.000 παιδιών και εκάστοτε ενός από τους γονείς τους, μεταξύ Απριλίου και Αυγούστου 2010. Τα πορίσματα ξεκίνησαν να δίνονται στη δημοσιότητα τον Οκτώβριο του 2010. Για περισσότερες πληροφορίες: www.eukidsonline.net